

ACN Café 7 juni 2019 Terugblik: De beleving van Tolhuis

“Het is een geweldige wijk om in te wonen”, dat was kort gezegd de belangrijkste conclusie van bewoners op deze door het ACN georganiseerde middag. Waarom dan dit ACN Café in Tolhuis:

De inleiding door de directeur van het ACN, Pepijn Sluiter, maakte dat duidelijk: Er is meer dan bovenstaande conclusie. De gemeente Nijmegen wil dit jaar extra aandacht besteden aan Dukenburg en het ACN levert daaraan een bijdrage. Er is in heel Dukenburg sprake van snelle vergrijzing, weinig jongeren, krimp. In Tolhuis ook nog sociale problematiek en een imago-probleem, dat moet en kan anders. De extra aandacht en publiciteit zijn daarvan een onderdeel. Tijd voor actie: het ontwerpen van een Belevingskaart en nieuwbouw op het voormalige HAN-terrein maken de wijk aantrekkelijker, en de verbinding met de stad Nijmegen kan meer nadruk krijgen.

Stedenbouwkundige Kees Teeken geeft een toelichting op de stedenbouwkundige structuur van Dukenburg. Dukenburg is gebouwd volgens het Engelse New Town model; enerzijds als tuinstad, anderzijds gebaseerd op het functionalisme, scheiding van de functies wonen, werken, winkelen en recreëren. Dukenburg bestaat uit 7 wijken en telt totaal 23.000 inwoners. De eerste 4 wijken Aldenhof, Malvert, Lankforst en Meijhorst zijn eind jaren '60 op de traditionele wederopbouwwijze gebouwd; alles rechttoe-rechtaan, met de woningen op de straat georiënteerd. De laatste 3 wijken Tolhuis, Weezenhof en Zwanenveld, uit het begin van de jaren '70, wijken daarvan af en zijn grilliger van structuur met hoekverdraaiingen, woonerven, parkeerhofjes, veel variatie in woningtypen en veel ruimte voor groen. De duidelijke scheiding publiek-privé vervaagt hier. Het stratenpatroon vertakt zich naar steeds kleinere straatjes die uiteindelijk doodlopen in een (parkeer)hof. Deze wijken worden daarom ook wel “bloemkoolwijken” genoemd. Dat is tegelijk aantrekkelijk, want veel groen en variatie, maar ook verwarrend. Mensen verdwalen vaak en kunnen adressen niet vinden.

Marieke van Doorn van het bureau DoornRoos Imageneers vertelt over de ontwikkeling van de Belevingskaart Tolhuis. Ze hebben al veel contacten gehad in de buurt. Onder andere met scholen. Deze presentatie is een tussenstand.

Met kinderen van 8 - 12 jaar hebben ze de buurt onderzocht en tekeningen gemaakt. Leuk was de kruip-door-sluip-door wandeling, die liet zien dat jonge kinderen hun voordeel doen met de bloemkoolstructuur: veel “geheime” doorgangetjes, speelplekken, grasveldjes, voetbalkooi, etc. Met name voor kinderen tot 12 jaar is de wijk heel aantrekkelijk.

Voor pubers is er weinig meer te beleven en leveren hangplekken alleen maar overlast op. Vaak wordt dan “overgestoken” naar het grote winkelcentrum Dukenburg in Zwanenveld.

Haar tussentijdse conclusie: veel groen, veel geschiedenis, grote woontevredenheid voor jonge kinderen, volwassenen en senioren. Verschillen tussen delen van de wijk, weinig eigen voorzieningen, veel geheimen, veel raadselachtige verbindingen, kruip door sluis door voor jonge kinderen en doodlopende straten voor volwassenen. Voor pubers is het niet zo'n leuke wijk. Een van de voorstellen is om graffiti-plekken te zoeken in de wijk.

Architect Stan Mathijssen van INBO architecten geeft een toelichting op de woningbouwplannen op het grote terrein waar voorheen de Hogeschool Arnhem-Nijmegen gehuisvest was. Dit gebied is onderdeel van Tolhuis.

Er komt hoogbouw en laagbouw, sociale woningbouw en vrije sector koopwoningen. De woningen zijn gericht op het groene gebied richting Grand Canal en op een nieuwe groene centrale zone. De ontsluiting voor verkeer vindt plaats vanaf de Van Schuylenburgweg.

Het valt aanwezig op, dat er weinig verbinding met de wijk Tolhuis is. Er is geen speciale aandacht voor nieuwbouw voor senioren die in de wijk willen blijven wonen. Ook wordt opgemerkt dat er weinig experimentele woningbouw wordt gerealiseerd. De gemeente Nijmegen en de ontwikkelaar hebben een groot aantal voorwaarden gesteld. Daarbinnen moet de architect manoeuvreren.

In de discussie, na de voordrachten, komt naar voren dat aanwezige bewoners zéér positief zijn over de wijk, maar dat de gemeente te veel aandacht legt op de problematiek. Doel van het ACN is, om de wijk goed op de kaart te zetten. Daarmee is een begin gemaakt deze middag. De definitieve presentatie van Belevingskaart Tolhuis zal in een later stadium plaatsvinden.